



**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

32. De Michaële Stifelio concionatore Euangelico qui suis rusticis vaticinabatur diem indicij fore anno 1533. 3. Octob. rusticis interim obsonantibus tanquam cras morituris, vt in Prouerbio est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

Guardus Camerius in argumento *Ecloga nona* suorum *Bucolicorum*. De Michaële Stifelio concionatore Evangelico, qui suis rusticis vaticinabatur diē iudicij fore anno 1533. 3. Octob. rusticis interim consonantibus tanquam cras morituris, ut in proverbio est apud Tertulianum ex Diogene.

CAP. XXXII.

In Saxonia V Vittembergæ vicinus pagus nomine Holtzdorpf situs est, in quo pago Stifelius Evangelicus concionator populō loquendo præfectus, sibi suisq; rusticis persuasit tertio Octobris die, horam circiter decimam, extremum iudicij diē futurum, idque ex supputatione quadratorum numerorum, tanquā ex diuina Spiritus sancti patefactione serio confirmauit. Rustici & ciues plerique omnes per vniuersam Saxoniam & Misniam aruis & agris incultis relictis, negotiis ocio posthabitis, curæ præferentes socordiam, omnia sua bona decoquebant: dies noctesque pergræcabantur, certò confidentes (quemadmodū prædixerat Stifelius) tertio Octobris die eiusdem anni, qui erat à Christo nato 1533. mundum periturum, & extremi iudicij diem aduenturum. Cum autem prædictus dies adesset, Stifelius suggestum occupans hortatur suos rusticos, & bono iubet esse animo: tempus instare, quo, prout quisque vestitus aderat cum ocreis simul & peronibus omnes in cælum auferrentur. At verò hora prædicti iudicij iam diu trā-

acta,

704 COLLATION. SACRA.
acta, ad eò vt rusticis de vaticinio desperanti-
bus, ipse quoque dubitaret: fortè procellosa
tempesta orta fuit, quam cum Stifelius audi-
uisset, de nouo suos rusticos est horatus: ruti-
binem enim ex orientem initium dare futuri
iudicij. Sed paulò post tempestate sedata, cum
rustici cælum serenum esse conspicerent, ita
Stifelium è sublimi cathedra deturbatū, ma-
nibus & pedibus acriter constrictis in cura
positum V Vittembergam traxerūt, vbi ipsū
coram iudice de illata iniuria grauiter accusa-
runt, aliquod sibi emolumentum pro omni-
bus pecoribus, frugibus & frumentis absum-
ptis sperantes. Sed frustra illum accusarunt ru-
stici: nam à rusticis vindicatum, è vinculis re-
demptum Stifelium Lutherus veteri Ecclesie
iterum præfecit. Similem prophetam se ven-
ditauit Andreas Osander, de nouissimo die,
edito quodam libello, vt videre est. Centuria
prima Veritatum Euangelicarum, per Ioan-
nem Nasum, veritate secunda.

Hanc eandem historiam Hanardus Game-
rius Ecloga nona lepido carmine re-
fert, quod in gratiam lectoris hic sub-
ijcere visum est.

Eten: Fauste precor nōs, quod me perdidit auidi,
Est in Saxonia. qua use nutriti alumnus,
Patria; de lignis, Holzsdorsia dicta, vocatur.
Hæc cum susciperet falsis de variis vniuersi,
Se f.

le fatal, & miseris nos perdidit ipsa coloros
 tradit: & miserè stricto velat ense peremit.
 Namque Michaëlem quendam pro vate recepit
 nomine Stifelium, socium comitemque Lutheri,
 cum coleret monachos & cum turbaret eosdem,
 ipse sacra putans mysteria scire deorum
 quædã muneris secum ratione putata.
 Dicit in hoc ipso, quem nos memoravimus auro.
 quæ foret Octobris, decimam lux circiter horam,
 terra, supremi perituri terminus aui.
 quædã sub tanto res tanquam vera magister
 agricolas ruri, sed & intra mœnia ciues
 luminibus claris obducta nube fefellit.
 quæ non deciperet, credebat id ipse Lutherus
 in auro, subscribere hæc Melanchthon.
 qui Misiniam subigebant vomere terram,
 qui Saxonici cultores ruris erant:
 incultos agros inculcæque tecta domorum,
 hæc patiebantur sine frugibus arua perire,
 hæc satis esse rati, si tantum venter haberet,
 quantum sufficeret dictas ad temporis horas.
 Nos igitur socij, summis pro viribus omnes
 pergræbamur sic, ut nihil esset in ære.
 nisi iidem pecoris, cum tempora dicta venirent.
 Cui tamen ille dies Octobris tertius esset,
 conveniant omnes, quorum stultissimus ipse
 conspexit in medijs, faustumque precatur & orat:
 Agricolis etiam frustra metuentibus inquit
 insperatissimè clamans: surgendi tempus adesse,
 supercunumque diem nostris venisse salutis.

Nam

Nam quo quisque modo vestitus staret ibidem,
 Hoc debere statim celo super aethera ferri.
 At cum iudicij iam dudum tempus abesset,
 Ut dubitans secum praesagia falsa putaret,
 Fortuita quidam veniens ab origine venit,
 Eludit subito mendacem turbine ratem,
 Qui simul ac periit, nos penè periuimus vna,
 Quod non adfuerit iudex cum turbine Christo.
 Nam propter pecudes, propter bona perditia nostra
 Grata dies nobis toties promissa fuisset.
 Ergò Stifelium manibus post tergum reuinctis
 Adque manus pedibus per mutua vincula nexis,
 In curru positum nunc huc rapimus & illuc,
 Donec ad eximiam fessi deuenimus urbem,
 Candida quae niuei sortitur nomina montis.
 Hic nos iudicio damnandum sistimus aequo,
 Parua petiituri magno solatia damno.
 Sed frustra petimus, frustra culpamus iniquum,
 Frustra carceribus clausum detrudimus hostem.
 Quo duce communis sortis fortuna periisset.
 Nam (quia de corio fuit ipse Lutherus eodem,
 E quo Stifelio factum dedit ocrea nomen)
 De manibus nostris, & certa morte redemptum
 Excellens magica turpissimae arte Lutherum
 Stifelium nota praescitum reddidit adi.
 Nos verò miseros, miseros nos ille reliquit
 Elusos miserè: quorum pars tæbe periit:
 Pars sua crudeli confodit pectora ferro.
 Pars, quorum numerum fugiens maestissimus caesi,
 Diuersas adiit patrijs à sedibus ora.

ritatem verò contingeret infimus ordo,
quo seruitij mihi pondera ferre liceret.

Wilhelmus Lindanus lib. 1. cap. 9. de fugiendis
libris. Quomodo Ioannes Campanus hereticus, in
Ducatu Climensi rusticis persuaserit, ne seminarēt
aut colerent agros, imò potius eosdem venderent,
et mollior sese tractarent, eò quod instaret dies
iudicij.

CAP. XXXIII.

Desuaserat Ioannes Campanus miseris
rusticis, non longè à fluuio Rura degen-
tibus, quod vel hodie res ipsa loquitur, & te-
ratur vicini, ne amplius austeris sese frange-
rent agriculturæ laboribus: non sese frustra
vexarent, diutius fatigarent, enecarent,
arandi, metendi sudoribus, instare
iudicij: breui omnia inundationibus aqua-
rum delenda: indulgerent genio igitur, molli-
or sese tractarent, suauius viuerent, quod mi-
seris supererat vitæ rusticanae: omnia prope-
tam certò certius peritura. Illi stolidi stolido
deliro prophetae creduli, suos vendunt agel-
los, qui illos emit, sensit non frustra sese illum
desuisse prophetam.

Sic Martialis in Cinnam ludit, qui cognita
ab Astrologo morte sibi, vt persuasus
erat, imminente, amplissimum patri-
moniũ vix annuo spacio dilapidat. Lu-
sit ille in Cinnam hoc epigramma.

DIXIT